

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
Факультет дошкільної педагогіки та психології
Кафедра дошкільної педагогіки**

КУДРЯВЦЕВА О. А., ЛИСТОПАД О. А., МАРДАРОВА І. К.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ, ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ
РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ТА
ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА»**

**Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за
спеціальністю 012 «Дошкільна освіта»**

УДК 37.0 (373.2)

M54

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

(протокол № 15 від 25 квітня 2024 р.)

Укладачі:

Кудрявцева О. А. – доцент кафедри дошкільної педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент

Листопад О. А. – завідувач кафедри дошкільної педагогіки, доктор педагогічних наук, професор

Мардарова І. К. – доцент кафедри дошкільної педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензенти:

Березовська Л. І. – завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Вейланде Л. В-В. – завідувач кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації Одеського національного університету І. І. Мечникова

Кудрявцева О. А., Листопад О. А., Мардарова І. К. Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної та індивідуальної роботи з навчальної дисципліни «Загальна та дошкільна педагогіка»: метод. реком. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 77 с.

Зміст і структура методичних рекомендацій відповідає плану та робочій програмі обов'язкової навчальної дисципліни «Загальна та дошкільна педагогіка» спеціальності 012 «Дошкільна освіта» для закладів вищої освіти. У методичних рекомендаціях представлено плани проведення та сутність практичних занять, завдання різних видів для самостійної роботи здобувачів та рекомендації щодо виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, контрольні запитання, тестові завдання, питання до екзамену, які обговорюються під час вивчення дисципліни і дають можливість здобувачам вищої освіти самостійно зробити моніторинг своїх знань.

Рекомендації можуть стати в нагоді здобувачам денної і заочної форми навчання спеціальності 012 «Дошкільна освіта», викладачам педагогічних закладів вищої освіти

© О. А. Кудрявцева, О. А. Листопад, І. К. Мардарова

ЗМІСТ

1. «Загальна та дошкільна педагогіка» у структурі підготовки вихователів ЗДО	4
2. Організація самостійної роботи здобувачів при підготовці до практичних занять	9
3. Рекомендації до виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	42
4. Варіанти контрольних робіт	46
5. Тестові завдання	52
6. Питання для підсумкового контролю	64
Список рекомендованої літератури	69
Додатки	75

1. «Загальна та дошкільна педагогіка» у структурі підготовки вихователів ЗДО

«Загальна та дошкільна педагогіка» є обов'язковою навчальною дисципліною, яка викладається здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на протязі двох навчальних років:

перший рік навчання, другий семестр - «Загальна педагогіка»: загальна кількість годин – 120; лекційних – 16 годин, практичні заняття – 24 години, самостійна робота здобувачів – 80 годин, підсумковий контроль – залік;

другий рік навчання, третій семестр - «Дошкільна педагогіка»: загальна кількість годин – 90; лекційних – 12 годин, практичні заняття – 20 години, самостійна робота здобувачів – 58 годин, підсумковий контроль – екзамен.

Основні форми вивчення навчальної дисципліни: лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувачів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Загальна та дошкільна педагогіка» є надання майбутнім фахівцям у галузі дошкільної освіти базових теоретичних уявлень щодо предмету професійної діяльності педагога, його структури й організації; надання базових теоретичних уявлень про особливості освітнього процесу з навчання і виховання дітей дошкільного віку як предмету їхньої професійної діяльності, його змісту і організації в сучасному закладі дошкільної освіти.

Очікувані програмні результати навчання :

ПРН-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні, методи і ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПРН-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПРН-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПРН-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПРН-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПРН-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методикі технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

Очікувані результати вивчення дисципліни «Загальна та дошкільна педагогіка / курсова робота»:

Здобувач вищої освіти знає:

- предмет і особливості педагогіки як наукової теорії;
- місце педагогічних знань в системі інших наук, чинники їхнього розвитку;
- базові педагогічні поняття та їх визначення;
- фактори та рушійні сили розвитку особистості;
- основні наукові підходи щодо розвитку особистості;
- особливості освітнього процесу як соціального явища і предмета професійної діяльності педагога, його мету, завдання, функції, загальні закони та закономірності;
- структурні компоненти, принципи, форми, методи, засоби, моделі, види, стилі організації освітнього процесу, критерії оцінки його якості й ефективності;
- предмет і особливості дошкільної педагогіки як науки і теорії професійної діяльності педагога з дошкільної освіти;
- основні поняття дошкільної педагогіки, їх специфічний зміст;
- основні напрями розвитку дитини дошкільного віку;
- педагогічні підходи до виховання дитини і особливості організації цього процесу на різних вікових етапах дошкільного дитинства;
- особливості організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти;
- педагогічні основи організації і змісту ігрової діяльності дошкільників;

- форми взаємодії закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи у вихованні дитини дошкільного віку;
- структуру і показники готовності дитини до навчання у школі.

Здобувач вищої освіти **вміє:**

- застосовувати теоретичні знання для аналізу й класифікації явищ педагогічної дійсності під час педагогічної практики, виконання курсових робіт, навчальних проектів;
- характеризувати й обґрунтовувати вибір форм, методів, засобів, моделей, видів, стилів організації освітнього процесу в залежності від його мети й основних завдань;
- аналізувати результати освітнього процесу, узагальнювати й інтерпретувати їх;
- здійснювати пошукову діяльність, застосовувати, узагальнювати і упорядковувати інформацію про явища і процеси із сфери розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку у різні історичні епохи за визначеними логічними підставами для аналізу й класифікації явищ дошкільної освіти, під час педагогічної практики, виконання курсових робіт, навчальних проектів;
- володіти різноманітними формами і методами формування і розвитку у дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості;
- характеризувати й обґрунтовувати вибір принципів, форм, методів і засобів організації освітнього процесу в ЗДО залежно від його напрямку, мети й основних завдань;
- аналізувати результати освітнього процесу ЗДО з навчання, виховання й розвитку дітей раннього дошкільного віку, узагальнювати й інтерпретувати їх;
- аналізувати та узагальнювати передовий педагогічний досвід, здійснювати пошукову діяльність;

- рефлексувати й оцінювати власні досягнення в опануванні теорії професійної діяльності педагога з дошкільної освіти.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі **компетентності:**

Загальні компетентності:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові компетентності):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню і психологічну інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

2. Організація самостійної роботи здобувачів при підготовці до практичних занять

Теми практичних занять («Загальна педагогіка»)

№ з/п	Назва теми Форма заняття Модуль 1. Загальна педагогіка.	Кількість годин	
		Д/Ф	З/Ф
1	<i>Семінар</i> «Загальна педагогіка як навчальна дисципліна у професійному становленні майбутнього вихователя. Педагогіка як наука, її становлення та розвиток»	2	1
2	<i>Семінар-дискусія</i> «Розвиток людини як предмет педагогіки»	2	
3	<i>Семінар-конференція</i> «Сучасна система освіти України»	2	1
4	<i>Практичне заняття</i> «Сутність освітнього процесу»	2	1
5	<i>Семінар-прес-конференція</i> «Структура освітнього процесу»	2	1
6	<i>Практичне заняття</i> «Зміст і принципи організації освітнього процесу»	2	1
7	<i>Практичне заняття</i> «Форми організації освітнього процесу»	2	1
8	<i>Семінар-мозковий штурм</i> «Методи організації освітнього процесу»	2	1
9	<i>Практичне заняття</i> «Засоби організації освітнього процесу»	2	

10	Ділова гра «Моделі організації освітнього процесу»	2	1
11	Ділова гра «Види та стилі організації освітнього процесу»	2	
12	Круглий стіл «Результативність освітнього процесу в роботі майбутнього вихователя»	2	
Усього		24	8

Плани та зміст практичних та семінарських занять:

Семінарське заняття 1. «Загальна педагогіка як навчальна дисципліна у професійному становленні майбутнього вихователя. Педагогіка як наука, її становлення та розвиток»

Питання для обговорення:

1. Що є предметом загальної та дошкільної педагогіки як навчальної дисципліни?
2. Визначте мету та завдання вивчення даної навчальної дисципліни?
3. Яке значення має вивчення «Загальної та дошкільної педагогіки» для професійної діяльності майбутнього логопеда?
4. Які основні етапи становлення педагогіки як науки?
5. У чому полягає визначення об'єкта та предмета педагогіки як науки?
6. Які основні категорії та поняття педагогіки?
7. Які визначаються джерела педагогічної науки?
8. Які основні галузі педагогічної науки?
9. Як педагогіка пов'язана з іншими науками?
10. Доведіть, що педагогіка – і наукова теорія, і мистецтво виховання.

Практичні завдання:

1. Доведіть, що педагогіка – і наука і мистецтво виховання.
2. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
3. Скласти схему «Зв'язок педагогіки з іншими науками».
4. Представити структуру педагогічної науки у вигляді малюнка.
5. Придумати казку про Педагогіку.

2. Семінар-дискусія «Розвиток людини як предмет педагогіки»

Питання для обговорення:

1. Які поняття використовуються у сучасній педагогіці щодо характеристики людини?
2. Які чинники впливають на розвиток особистості?
3. Як спадковість впливає на розвиток особистості? Наведіть приклади.
4. Який вплив середовища на розвиток особистості? Наведіть приклади.
5. Як виховання сприяє розвитку особистості? Наведіть приклади.
6. Яка роль активності особистості у власному розвитку? Наведіть приклади.
7. Який з чинників є вирішальним у розвитку особистості. Довести свою думку.

Практичні завдання:

1. Довести важливість кожного чинника розвитку у формуванні особистості.
2. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
3. Зробити презентацію на тему «Чинники формування особистості».

3. Семінар-конференція «Сучасна система освіти України»

Питання для обговорення:

1. Яке значення має освіта для розвитку особистості?
2. Які складники сучасної системи освіти України?
3. Які рівні сучасної системи освіти України?
4. Назвати принципи освітньої діяльності.
5. Які існують форми здобуття освіти в Україні?
6. Для чого призначена національна рамка кваліфікацій?
7. Схарактеризуйте рівні національної рамки кваліфікацій.
8. Які існують типи закладів дошкільної освіти в Україні?
9. Які існують типи закладів повної загальної середньої освіти в Україні?
10. Які існують типи закладів позашкільної освіти в Україні?
11. Які існують типи закладів спеціалізованої освіти в Україні?
12. Які існують типи закладів професійно-технічної освіти в Україні?

13. Які існують типи закладів фахової передвищої освіти в Україні?
14. Які існують типи закладів вищої освіти в Україні?
15. Які існують типи закладів освіти дорослих освіти в Україні?

Практичні завдання:

1. Ознайомитися із Законами України про освіту.
2. Для кожного з типів закладів освіти представити його детальну характеристику.
3. Заповнити таблицю «Сучасна система освіти України»
4. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
5. Підготуватися до контрольної роботи (за темами 1-3).

4. Практичне заняття «Сутність освітнього процесу»

Питання для обговорення:

1. Яка історія виникнення категорії «освітній процес»?
2. Які існують закони освітнього процесу?
3. Схарактеризуйте загальні закономірності освітнього процесу.
4. Які існують функції освітнього процесу?

Практичні завдання:

1. Розробити схему «Закономірності освітнього процесу»
2. Скласти кросворд, де ключовим словом буде одне з педагогічних понять.
3. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.

5. Семінар-прес-конференція «Структура освітнього процесу»

Питання для обговорення:

1. Які основні компоненти сучасного освітнього процесу?
2. Якщо розглянути освітній процес як трудовий, які можна визначити у ньому компоненти?
3. Яка мета виховання у сучасному українському суспільстві?
4. Який ідеал виховання у сучасному українському суспільстві?
5. Які існують напрями цілісного освітнього процесу?

6. Обґрунтуйте сутність морального виховання особистості.
7. Обґрунтуйте сутність розумового виховання особистості і т. д.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Представити у вигляді малюнка основні складові всебічного розвитку особистості.
3. За підручником М. М. Фіцула «Педагогіка» ознайомитись із темою «Основні напрями виховання».
4. Підготувати повідомлення з вузлових питань теми, підготуватися до обговорення.
5. Скласти педагогічний кросворд за темою заняття.

6. Практичне заняття «Зміст і принципи організації освітнього процесу»

Питання для обговорення:

1. Схарактеризуйте основні етапи освітнього процесу.
2. Схарактеризуйте принципи організації освітнього процесу.
3. Які труднощі можуть виникнути на кожному з етапів організації освітнього процесу і як їх уникнути?

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Заповнити таблицю «Принципи організації освітнього процесу».
3. Зробити схему «Основні етапи освітнього процесу».
4. Розробити презентацію на тему «Сутність та принципи організації цілісного освітнього процесу»
5. Підготуватися до контрольної роботи (за темами 4 - 6).

7. Практичне заняття «Форми організації освітнього процесу»

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення поняття «форма організації освітнього процесу».

2. Які класифікації форм організації процесу навчання?
3. Які класифікації форм організації процесу виховання?
4. Схарактеризуйте форми організації процесу навчання за В. В. Ягуповим.
5. Схарактеризуйте форми організації процесу навчання за М. М. Фіцулою.
6. Схарактеризуйте форми організації процесу навчання за О. І. Вишневським.
7. Схарактеризуйте форми організації процесу виховання за різними авторами підручників.
8. Які критерії вибору форм організації освітнього процесу?

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Розробити мапу розуму «Форми організації освітнього процесу».
3. Написати твір-есе на тему «Тьюторство ... Менторство Яка з індивідуальних форм організації освітнього процесу найбільш ефективна?»

8. Семінар-мозковий штурм «Методи організації освітнього процесу»

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення поняття «методи організації освітнього процесу»?
2. Які існують класифікації методів організації процесу навчання?
6. Схарактеризуйте сучасні методи організації процесу навчання.
3. Які існують класифікації методів організації процесу виховання?
6. Схарактеризуйте сучасні методи організації процесу виховання.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Заповнити таблицю «Сучасні методи організації процесу навчання».
3. Заповнити таблицю «Сучасні методи організації процесу виховання».
4. Підготуватися до обговорення важливих проблемних завдань за темою, які потребують розв'язання (стосовно ефективності застосування конкретних методів в освітньому процесі).

5. Написати твір-есе на тему «Якщо б навчання було безоцінковим...»
6. Написати твір-есе на тему «Покарання..... Чи повинно воно бути у процесі виховання особистості...».

9. Практичне заняття «Засоби організації освітнього процесу»

Питання для обговорення:

1. Які існують класифікації засобів організації освітнього процесу?
2. Схарактеризуйте сучасні засоби організації освітнього процесу.
3. Які існують вимоги до використання засобів організації освітнього процесу?

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Розробити мапу розуму «Сучасні засоби організації освітнього процесу».
3. Скласти педагогічний кросворд, де ключовим словом буде конкретний засіб організації освітнього процесу.

10. Ділова гра «Моделі організації освітнього процесу» .

Питання для обговорення:

1. Які існують моделі організації освітнього процесу?
2. Схарактеризувати навчально-дисциплінарну модель організації освітнього процесу.
3. Розкрити сутність особистісно-зорієнтованої моделі організації освітнього процесу.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Довести ефективність використання особистісно-зорієнтованої моделі організації освітнього процесу.
3. Підготуватися до проведення ділової гри.

11. Ділова гра «Види та стилі організації освітнього процесу»

Питання для обговорення:

1. Які існують види організації освітнього процесу? Схарактеризувати їх.

2. Зробити порівняльний аналіз різних видів організації освітнього процесу.
3. Які існують стилі організації освітнього процесу? Розкрити їх сутність.
4. Зробити порівняльний аналіз різних стилів організації освітнього процесу.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Довести ефективність конкретного виду організації освітнього процесу.
3. Довести ефективність конкретного стилю організації освітнього процесу.
4. Підготуватися до проведення ділової гри.
5. Написати твір-есе на тему «Якщо б освітній процес у закладі вищої освіти був тільки дистанційним ...».

12. Круглий стіл «Результативність освітнього процесу в роботі майбутнього вихователя»

Питання для обговорення:

1. Зробити порівняльний аналіз понять «результативність освітнього процесу» та «педагогічний контроль».
2. Які існують функції педагогічного контролю за освітнім процесом у закладах освіти?
3. Яке значення мають основні принципи організації педагогічного контролю?
4. Схарактеризуйте види педагогічного контролю.
5. Схарактеризуйте форми педагогічного контролю
6. Схарактеризуйте методи педагогічного контролю.
7. В чому сутність понять «оцінка» і «оцінювання»?
8. Які існують вимоги до оцінювання знань вихованців?
9. Яка система оцінювання знань у сучасних закладах вищої освіти?
10. Як досягти результативності освітнього процесу майбутньому вихователю?

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.

2. Заповнити таблицю «Діагностика результативності освітнього процесу».
3. Підготуватися до обговорення важливих проблем за темою (стосовно ефективності контролю знань в освітньому процесі).
4. Підготуватися до контрольної роботи (за темами 7-10).
5. Підготуватися до тестування (за темами 1-10).

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю	
		денна	заочна		
Модуль 1. Загальна педагогіка					
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки					
1	Загальна педагогіка як навчальна дисципліна. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток.	6	8	Усне опитування, перевірка завдань СРС (заповнення таблиці, складання схеми, складання мапи	
2	Розвиток людини як предмет педагогіки.	6	9		
3	Сучасна система освіти України: Сучасні типи закладів освіти, їх характеристика.	6	9		
Змістовий модуль 2. Освітній процес і його організація					
4	Сутність освітнього процесу.	6	7		
5	Структура освітнього процесу: Всебічний розвиток особистості як мета сучасного освітнього процесу.	6	8		

6	Зміст і принципи організації освітнього процесу.	6	8	розуму), тестування, КР, залік
Змістовий модуль 3. Форми та методи організації освітнього процесу				
7	Форми організації освітнього процесу.	6	9	
8	Методи і засоби організації освітнього процесу.	6	10	
9	Моделі, види та стилі організації освітнього процесу.	6	11	
10	Результативність освітнього процесу.	6	9	
Разом		60	88	

Завдання для самостійної роботи здобувачів за змістовими модулями:

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки.

Тема 1. Загальна педагогіка як навчальна дисципліна. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток.

1. Педагогіка як різновид гуманітарного знання.
2. Загальна характеристика становлення і розвитку педагогічного знання.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Робота в малих групах. Кожна група – прихильник однієї з ідей: педагогіка – наукова теорія; педагогіка – мистецтво виховання; педагогіка – і наука і мистецтво виховання. Потрібно привести якомога більше аргументів на користь «своєї теорії».

2. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять за різними словниками (5-7 джерел): «педагогіка», «виховання», «навчання», «освіта», «освітній процес».

3. Скласти схему «Зв'язок педагогіки з іншими науками» (показати, з якими науками пов'язана педагогіка і в чому заключається цей зв'язок).

4. Придумати казку про Педагогіку (у казці повинні бути: приказка, основна частина, закінчення; обов'язково – казкові, чарівні герої; сюжет казки: історія виникнення науки, структура педагогічної науки, зв'язок з іншими науками і т. д.).

5. Представити структуру педагогічної науки у вигляді малюнка (підписати систему педагогічних наук, дати визначення кожної з них)

Тема 2. Розвиток людини як предмет педагогіки.

1. Механізми розвитку людини.
2. Поняття про процеси інтеріоризації.
3. Поняття про процеси екстеріоризації.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Підготуватися до дискусії на тему «Який чинник є вирішальним у формуванні особистості?».

Робота в малих групах. Кожна група – прихильник однієї з ідей: Спадковість – головний чинник розвитку особистості; Середовище – головний чинник розвитку особистості; Виховання – головний чинник розвитку особистості; Активність – головний чинник розвитку особистості; всі чинники важливі для розвитку особистості.

Потрібно привести якомога більше аргументів на користь «своєї теорії».

2. Розробити презентацію (10-15 слайдів) на тему:
 - «Роль спадковості у формуванні особистості»;
 - «Роль середовища у формуванні особистості»;
 - «Роль виховання у формуванні особистості»;

- «Роль активності у формуванні особистості».

3. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять за різними словниками (5-7 джерел): «особистість», «розвиток», «індивід», «індивідуальність», «суб'єкт».

Тема 3. Сучасна система освіти України.

1. Сучасні типи закладів дошкільної освіти, їх характеристика.
2. Сучасні типи закладів загальної середньої освіти, їх характеристика.
3. Сучасні типи закладів позашкільної освіти, їх характеристика.
4. Сучасні типи закладів професійно-технічної освіти, їх характеристика.
5. Сучасні типи закладів фахової передвищої освіти, їх характеристика.
6. Сучасні типи закладів вищої освіти, їх характеристика.
7. Сучасні типи закладів освіти дорослих, їх характеристика.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять за різними словниками (5-7 джерел): «освіта», «дошкільна освіта», «загальна середня освіта», «позашкільна освіта», «професійно-технічна освіта», «фахова передвища освіта», «вища освіта», «освіта дорослих», «рівень освіти», «ступінь освіти», «система освіти», «заклад освіти».

2. Для кожного з типів закладів освіти представити його детальну характеристику. Підготувати доповідь (назва закладу освіти, його тип, зазначити для якої вікової категорії вихованців, призначення закладу).

3. Ознайомитися із Законами України про освіту (на сайті Міністерства освіти і науки України):

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про дошкільну освіту»;
- Закон України «Про загальну середню освіту»;
- Закон України «Про позашкільну освіту»;

- Закон України «Про професійно-технічну освіту»;
- Закон України «Про фахову передвищу освіту»;
- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про освіту дорослих».

Заповнити таблицю «Сучасна система освіти України» (ланка освіти / рівень освіти / характеристика даного рівня освіти/ типи закладу освіти / освітній ступінь).

4. Підготуватися до контрольної роботи (за темами 1-3).

Тема 4. Сутність освітнього процесу.

1. Особливості освітнього процесу: цілісність, динамічність.
2. Історична і соціальна обумовленість освітнього процесу.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.

Порівняльний аналіз визначення поняття «освітній процес» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Розробити схему «Закономірності освітнього процесу»

3. Скласти педагогічний кросворд, де ключовим словом буде : «освітній процес».

Тема 5. Структура освітнього процесу.

1. Всебічний розвиток особистості як мета сучасного освітнього процесу.

2. Напрями виховання особистості, їх сутність.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.

Порівняльний аналіз визначення поняття «закономірності освітнього процесу», «закономірності процесу навчання», «закономірності процесу виховання» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Представити у вигляді малюнка основні складові всебічного розвитку особистості (підписати складові на малюнку, визначити їх зміст).

3. За підручником М. М. Фіцула «Педагогіка» ознайомитись із темою «Основні напрями виховання». За текстом теми скласти педагогічний кросворд.

4. Підготувати повідомлення з вузлових питань теми, підготуватися до обговорення.

Тема 6. Зміст і принципи організації освітнього процесу.

1. Принципи організації освітнього процесу, їх визначення.
2. Загальна характеристика принципів організації процесу навчання.
3. Загальна характеристика принципів організації процесу виховання.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення поняття «принципи освітнього процесу» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Заповнити таблицю «Принципи організації освітнього процесу» (за 2-3 підручниками: автор підручника, назва/ класифікація принципів (за ознакою) / назва принципу / сутність принципу).

3. Схематично представити основні етапи освітнього процесу.

4. Підготуватися до контрольної роботи (за темами 4-6).

Тема 7. Форми організації освітнього процесу.

1. Критерії вибору форм організації процесу навчання цілісного освітнього процесу.

2. Критерії вибору форм організації процесу виховання цілісного освітнього процесу.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять «форма організації освітнього

процесу», «форма організації процесу навчання», «форма організації процесу виховання» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Розробити мапу розуму «Форми організації освітнього процесу».

Тема 8. Методи і засоби організації освітнього процесу.

1. Порівняльна характеристика методів організації освітнього процесу.
2. Критерії вибору методів організації освітнього процесу.
3. Порівняльна характеристика засобів організації освітнього процесу.
4. Критерії вибору засобів організації освітнього процесу.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять: «метод організації освітнього процесу», «засіб організації освітнього процесу» за різними словниками (5-7 джерел).

2. таблицю «Сучасні методи організації процесу навчання» (автор підручника, назва/назва групи методів/назва методу/сутність методу).

3. Заповнити таблицю «Сучасні методи організації процесу виховання» (автор підручника, назва/назва групи методів/назва методу/сутність методу).

4. Розробити мапу розуму «Сучасні засоби організації освітнього процесу».

5. Скласти педагогічний кросворд, де ключовим словом буде конкретний засіб організації освітнього процесу.

4. Підготуватися до обговорення важливих проблемних завдань за темою, які потребують розв'язання (Якщо б навчання було безоцінковим ...; Покарання..... Чи повинно воно бути у процесі виховання особистості ...).

Тема 9. Моделі, види та стилі організації освітнього процесу.

1. Стилi організації освітнього процесу, їх класифікація.
2. Стилi організації освітнього процесу (репродуктивний, творчий), порівняльний аналіз.

3. Стилi організації освітнього процесу (емоційно-ціннісний, емоційно-імпровізаційний), порівняльний аналіз.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять: «модель організації освітнього процесу», «вид організації освітнього процесу», «стиль організації освітнього процесу» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Довести ефективність використання особистісно-зорієнтованої моделі організації освітнього процесу.

2. Робота в мікрогрупах.

Кожна група обирає модель та форму організації освітнього процесу.

3. Підготуватися до проведення ділової гри (моделювання реальної професійної діяльності у спеціально створеній проблемній ситуації).

Розробіть конспект обраної форми організації освітнього процесу в межах обраної моделі її організації. Групи готують презентації власних проєктів, кожен проєкт обговорюється, робиться висновок про те, яку з моделей доцільно застосовувати при організації певної форми роботи з вихованцями.

4. Довести ефективність використання виду організації освітнього процесу.

5. Робота в мікрогрупах.

Кожна група обирає вид та форму організації освітнього процесу.

6. Підготуватися до проведення ділової гри (моделювання реальної професійної діяльності у спеціально створеній проблемній ситуації).

Розробіть конспект обраної форми організації освітнього процесу в межах обраного виду його організації. Групи готують презентації власних проєктів, кожен проєкт обговорюється, робиться висновок про те, який з видів доцільно застосовувати при організації певної форми роботи з вихованцями.

7. Довести ефективність використання конкретного стилю організації освітнього процесу.

8. Робота в мікрогрупах.

Кожна група обирає стиль та форму організації освітнього процесу.

9. Підготуватися до проведення ділової гри (моделювання реальної професійної діяльності у спеціально створеній проблемній ситуації).

Розробіть конспект обраної форми організації освітнього процесу в межах обраного стилю його організації. Групи готують презентації власних проєктів, кожен проєкт обговорюється, робиться висновок про те, який із стилей доцільно застосовувати при організації певної форми роботи з вихованцями.

Тема 10. Результативність освітнього процесу.

1. Способи оцінювання результативності освітнього процесу.

2. Педагогічна діагностика, її сутність.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять «результативність освітнього процесу», «педагогічний контроль» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Заповнити таблицю «Діагностика результативності освітнього процесу» (функції контролю знань / принципи організації контролю / види контролю знань / форми контролю знань / методи контролю знань / вимоги до оцінювання знань / критерії оцінювання знань/ рівень компетентності студента / сума балів / оцінка ECTS / за національною шкалою).

3. Підготуватися до обговорення важливих проблем за темою (Яким повинен бути освітній процес, щоб бути результативним.....; Чи потрібен контроль знань здобувачів..... та ін.).

4. Підготуватися до контрольної роботи (за темами 7-10).

5. Підготуватися до тестування (за темами 1-10).

Теми практичних занять («Дошкільна педагогіка»)

№ з/п	Назва теми Форма заняття Модуль 2. Дошкільна педагогіка.	Кількість годин	
		Д/Ф	З/Ф
1.	<i>Круглий стіл</i> Специфіка дошкільної педагогіки як навчальної дисципліни та як науки. Значення дошкільного дитинства для розвитку і становлення особистості.	2	1
2.	<i>Семінар</i> Гра як провідна діяльність дитини дошкільного віку, її значення у розвитку дітей	2	1
3.	<i>Ділова гра</i> Види ігор дошкільників, їх особливості, керівництво ними у різних вікових групах ЗДО	2	
4.	<i>Практичне заняття</i> Іграшка – найважливіший засіб розвитку дитячої гри, її використання в організації ігор з дітьми	2	
5.	<i>Семінар</i> Сутність розумового і морального виховання дітей дошкільного віку	2	1
6.	<i>Семінар</i> Сутність фізичного, трудового і естетичного виховання дітей дошкільного віку	2	
7.	<i>Практичне заняття</i> Особливості організації освітнього процесу у різних вікових групах ЗДО	2	
8.	<i>Семінар-дискусія</i> Взаємодія ЗДО і сім'ї у розвитку дошкільника та її педагогічне забезпечення майбутнім вихователем	2	1
9.	<i>Практичне заняття</i> Сутність та зміст наступності в роботі ЗДО і школи	2	1
10.	<i>Семінар</i> Сутність та зміст готовності дітей до шкільного навчання	2	
Усього		20	4

Плани та зміст практичних та семінарських занять:

Круглий стіл 1. «Специфіка дошкільної педагогіки як навчальної дисципліни та як науки. Значення дошкільного дитинства для розвитку і становлення особистості»

Питання для обговорення:

1. Що є об'єктом і предметом дошкільної педагогіки як науки?
2. Проаналізуйте історію виникнення дошкільної педагогіки як науки.
3. Визначте особливості дошкільної педагогіки у системі педагогічних наук.
4. Назвати специфічні категорії і поняття дошкільної педагогіки.
5. Які джерела дошкільної педагогіки?
6. В чому заключається зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками?
7. Яке значення навчальної дисципліни у структурі професійної підготовки вихователя ЗДО?
8. Які основні чинники розвитку дитини на етапі раннього і дошкільного дитинства?
9. Схарактеризуйте дитинство як соціально-педагогічне явище.
10. В чому заключається роль дорослого у розвитку дитини?
11. Які вікові особливості розвитку і виховання дітей раннього і дошкільного віку?
12. Які індивідуальні особливості розвитку і виховання дітей раннього і дошкільного віку?
13. Обґрунтуйте значення дошкільного дитинства для розвитку особистості.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Скласти педагогічний кросворд, де ключовим словом буде одне з понять теми.

3. Розробити схему «Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками».
4. Розробити схему «Зв'язок навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» з іншими навчальними дисциплінами».
5. Підготувати повідомлення з вузлових питань теми.
6. Розробити презентацію на тему «Чинники формування особистості дитини дошкільного віку».

Семінарське заняття 2. «Гра як провідна діяльність дитини дошкільного віку, її значення у розвитку дітей»

Питання для обговорення:

1. Проаналізуйте історичне походження гри.
2. Які існують наукові теорії дослідження гри?
3. Які основні ідеї дослідження гри за К. Гроосом?
4. Які основні ідеї дослідження гри за Ф. Бойтендайком?
5. Які основні ідеї дослідження гри за Ж. Піаже?
6. Які основні ідеї дослідження гри за К.Ушинським?
7. Які основні ідеї дослідження гри за Г. Григоренко?
8. В чому заключається своєрідність дитячої гри як діяльності?
9. Які існують класифікації дитячих ігор?
10. Яке значення має організація ігрової діяльності з дітьми у роботі майбутнього вихователя?

Практичні завдання:

1. Проаналізувати наукові теорії дослідження гри.
2. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
3. Підготувати повідомлення з вузлових питань теми, підготуватися до обговорення.

Ділова гра 3. «Види ігор дошкільників, їх особливості, керівництво ними у різних вікових групах ЗДО»

Питання для обговорення:

1. Яка сучасна класифікація дитячих ігор?

2. В чому особливості творчих ігор та ігор за правилами?
3. Які особливості режисерських ігор? Визначте прийоми керівництва ними у групах раннього віку, молодших, середніх, старших вікових групах ЗДО.
4. Які особливості сюжетно-рольових ігор? Визначте прийоми керівництва ними у молодших, середніх, старших вікових групах ЗДО.
5. Які особливості театралізованих ігор? Визначте прийоми керівництва ними у молодших, середніх, старших вікових групах ЗДО.
6. Які особливості будівельно-конструкційних ігор? Визначте прийоми керівництва ними у групах раннього віку, молодших, середніх, старших вікових групах ЗДО.
7. Які особливості дидактичних ігор? Визначте прийоми керівництва ними у групах раннього віку, молодших, середніх, старших вікових групах ЗДО.
8. Які особливості рухливих ігор? Визначте прийоми керівництва ними у групах раннього віку, молодших, середніх, старших вікових групах ЗДО.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Скласти конспект творчої гри для дітей дошкільного віку.
3. Скласти конспект гри за правилами для дітей дошкільного віку.
4. Підготуватися до проведення ділової гри з організації ігрової діяльності з дітьми різних вікових груп.

Практичне заняття 4. «Іграшка – найважливіший засіб розвитку дитячої гри, її використання в організації ігор з дітьми»

Питання для обговорення:

1. Проаналізуйте історію виникнення іграшки.
2. Які існують класифікації іграшок?
3. Визначте види дитячих іграшок за сучасною класифікацією.

4. Обґрунтуйте важливе значення українських народних іграшок у вихованні дітей.

5. Яке значення має іграшка для розвитку дитячої гри?

6. Які вимоги пред'являють до сучасних дитячих іграшок?

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.

2. Скласти схему «Види іграшок».

3. До конкретного виду гри підібрати іграшки.

Семінарське заняття 5. «Сутність розумового і морального виховання дітей дошкільного віку»

Питання для обговорення:

1. Які основні напрями виховання дітей дошкільного віку?

2. Яка мета, завдання, сутність розумового виховання дітей дошкільного віку?

3. В чому особливості сенсорного виховання дошкільників?

4. Визначте форми, методи, засоби розумового виховання дітей дошкільного віку.

2. Яка мета, завдання, сутність морального виховання дітей дошкільного віку?

3. В чому особливості морального виховання дошкільників?

4. Визначте форми, методи, засоби морального виховання дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.

2. Заповнити таблицю «Основні напрями виховання дошкільників».

3. Розробити конспект заняття з пізнавального розвитку дошкільників.

4. Підготуватися до проведення ділової гри з організації занять для дошкільників.

Семінарське заняття 6. «Сутність фізичного, трудового і естетичного виховання дітей дошкільного віку»

Питання для обговорення:

1. Яка мета, завдання, сутність фізичного виховання дітей дошкільного віку?
2. В чому особливості фізичного виховання дошкільників?
3. Визначте форми, методи, засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.
4. Яка мета, завдання, сутність трудового виховання дітей дошкільного віку?
5. В чому особливості трудового виховання дошкільників?
6. Визначте форми, методи, засоби трудового виховання дітей дошкільного віку.
7. Яка мета, завдання, сутність естетичного виховання дітей дошкільного віку?
8. В чому особливості естетичного виховання дошкільників?
9. Визначте форми, методи, засоби естетичного виховання дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Заповнити таблицю «Основні напрями виховання дошкільників».

Практичне заняття 7. «Особливості організації освітнього процесу з у різних вікових групах ЗДО»

Питання для обговорення:

1. Схарактеризуйте особливості психічного і фізичного розвитку дітей раннього, молодшого, середнього, старшого дошкільного віку.
2. В чому заключається організація розвивального середовища для дітей раннього, молодшого дошкільного віку у сучасному ЗДО?

3. В чому заключається організація розвивального середовища для дітей середнього дошкільного віку у сучасному ЗДО?

4. В чому заключається організація розвивального середовища для дітей старшого дошкільного віку у сучасному ЗДО?

5. Визначте особливості організації освітнього процесу у групах раннього віку, молодших, середніх і старших групах ЗДО.

6. Чим відрізняється робота вихователя у групах молодшого дошкільного віку та робота вихователя з дітьми середнього, старшого дошкільного віку?

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Заповнити таблицю «Організація розвитку і виховання дітей раннього і дошкільного віку».

Семінарське заняття-дискусія 8. «Взаємодія ЗДО і сім'ї у розвитку дошкільника та її педагогічне забезпечення майбутнім вихователем»

Питання для обговорення:

1. В чому заключається виховна функція сім'ї?
2. Схарактеризуйте особливості сімейного виховання дошкільників.
3. Які повинні бути створені умови для правильного виховання дітей у сім'ї?
4. Які можуть виникнути труднощі сімейного виховання і як їх уникнути?
5. Яке значення має батьківський авторитет у вихованні дітей?
6. Схарактеризувати форми взаємодії ЗДО і сім'ї на сучасному етапі.
7. Як вихователю забезпечити ефективну взаємодію ЗДО і сім'ї?

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Розробити конспект консультації для батьків (тема, вік дітей – за вибором студента).

3. Розробити схему «Взаємодія ЗДО і сім'ї».

Практичне заняття 9. «Сутність та зміст наступності в роботі ЗДО і школи»

Питання для обговорення:

1. Схарактеризуйте поняття «наступність у роботі ЗДО і школи».
2. Доведіть важливість наступності у роботі ЗДО і школи.
3. В чому проявляється наступність у формах і методах навчання у ЗДО і школі?
4. Як здійснюється наступність у взаємодії вихователя і вчителя початкової школи?
5. Схарактеризуйте форми взаємодії ЗДО і школи.

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Розробити план роботи по взаємодії вихователя і вчителя початкової школи.
3. Запропонувати план ознайомлення старших дошкільників із школою.
4. Розробити мапу розуму «Наступність у роботі ЗДО і школи»

Семінарське заняття 10. «Сутність та зміст готовності дітей до шкільного навчання»

Питання для обговорення:

1. Схарактеризуйте поняття «готовність дитини до шкільного навчання».
2. Схарактеризуйте поняття «психологічна готовність дитини до шкільного навчання».
3. Назвати складові готовності дитини до навчання у школі.
4. В чому сутність психологічної готовності дитини до навчання у школі?
5. В чому сутність спеціальної готовності дитини до навчання у школі?

6. Які потрібно створити умови для успішної адаптації дитини до шкільного навчання?

7. Які існують підходи для визначення складових загальної готовності дитини до навчання у школі?

Практичні завдання:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.
2. Заповнити таблицю «Основні складові готовності дитини до навчання у школі».
3. Підготуватися до тестування (за темами 1-11).

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		денна	заочна	
	Модуль 2. Дошкільна педагогіка			
Змістовий модуль 4. Загальні основи дошкільної педагогіки. Педагогічні основи організації ігрової діяльності дошкільників				
1	Специфіка дошкільної педагогіки як навчальної дисципліни та як науки	4	5	Усне опитування, перевірка завдань СРС (заповнення таблиці,
2	Значення дошкільного дитинства для розвитку і становлення особистості	4	5	
3	Гра як провідна діяльність дитини дошкільного віку: Сучасні дослідження про роль гри у формуванні особистості дитини.	5	7	
4	Види ігор дошкільників, їх особливості, керівництво ними у різних вікових групах ЗДО	5	8	
5	Іграшка – найважливіший засіб	4	7	

	розвитку дитячої гри			складання схеми, конспекти ігор, занять, свят, екскурсій тощо), тестування, письмова робота, екзамен
Змістовий модуль 5. Основні напрями розвитку дитини дошкільного віку і принципи організації освітнього процесу у ЗДО				
6	Сутність розумового і морального виховання дітей дошкільного віку	5	7	
7	Сутність фізичного, трудового і естетичного виховання дітей дошкільного віку	5	7	
8	Особливості організації освітнього процесу у групах раннього віку, молодших, середніх, старших групах ЗДО	4	6	
Змістовий модуль 6. Взаємодія ЗДО, сім'ї та школи у розвитку і вихованні дитини дошкільного віку				
9	Взаємодія ЗДО і сім'ї у розвитку дошкільника та її педагогічне забезпечення	4	6	
10	Сутність і зміст наступності в роботі ЗДО і школи та готовності дітей до шкільного навчання	4	6	
11	Сутність і зміст готовності дітей до шкільного навчання	4	6	
Разом		48	70	

Завдання для самостійної роботи здобувачів за змістовими модулями:

**Змістовий модуль 4. Загальні основи дошкільної педагогіки.
Педагогічні основи організації ігрової діяльності дошкільників.**

Тема 1. Специфіка дошкільної педагогіки як навчальної дисципліни та як науки:

1. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.
2. Зв'язок навчальної дисципліни з іншими навчальними дисциплінами.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення поняття «дошкільна педагогіка» за різними словниками (5-7 джерел).
2. Скласти кроссворд, де ключовим словом буде «дитина».
3. Схематично представити зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.
4. Схематично представити зв'язок навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» з іншими навчальними дисциплінами.

Тема 2. Значення дошкільного дитинства для розвитку і становлення особистості:

1. Роль дорослого у розвитку дитини.
2. Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт виховання.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення з вузлових питань теми (чинники розвитку особистості, їх вплив на формування особистості дитини дошкільного віку), підготуватися до обговорення.
2. Розробити презентацію на тему «Чинники формування особистості дитини дошкільного віку» (спадковість, середовище, виховання, активність особистості; за вибором здобувача обрати один з чинників, розробити

презентацію, довести важливість цього чинника у формуванні особистості дошкільника).

Тема 3. Гра як провідна діяльність дитини дошкільного віку:

1. Сучасні дослідження про роль гри у формуванні особистості дитини.
2. Класифікації дитячих ігор.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Робота в малих групах. Кожна група – прихильник однієї з теорій гри. Потрібно привести якомога більше аргументів на користь «своєї теорії». Визначити, яка з теорій найбільш обгрунтована.

2. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення поняття «дитяча гра» за різними словниками (5-7 джерел).

Тема 4. Види ігор дошкільників, їх особливості, керівництво ними у різних вікових групах ЗДО:

1. Роль і функції вихователя в організації ігор за правилами для дітей дошкільного віку.

2. Створення умов для розвитку дидактичних та рухливих ігор.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять: «режисерська гра», «сюжетно-рольова гра», «театралізована гра», «будівельно-конструкційна гра», «дидактична гра», «рухлива гра» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Скласти конспект творчої гри для дітей дошкільного віку за сучасними вимогами (вид гри, тема, вік дітей – за вибором здобувача).

3. Скласти конспект гри за правилами для дітей дошкільного віку за сучасними вимогами (вид гри, тема, вік дітей – за вибором здобувача).

4. Підготуватися до проведення ділової гри на тему «Організація ігрової діяльності з дітьми дошкільного віку» (проведення гри в аудиторії за ролями: вихователь, методист, логопед, діти).

Тема 5. Іграшка – найважливіший засіб розвитку дитячої гри:

1. Використання іграшки в освітньому процесі ЗДО.
2. Краса і мудрість української народної іграшки.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.

Порівняльний аналіз визначення поняття «іграшка» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Скласти схему «Види іграшок» (за їх призначенням у грі).

3. До конкретного виду гри (режисерські, сюжетно-рольові, театралізовані, дидактичні, рухливі) підібрати іграшки (назва теми гри, вік дітей – за вибором здобувача).

Змістовий модуль 5. Основні напрями розвитку дитини дошкільного віку і принципи організації освітнього процесу у ЗДО

Тема 6. Сутність розумового і морального виховання дітей дошкільного віку:

1. Роль прикладу дорослих в усвідомленні й опануванні дитиною моральних категорій і норм моральної поведінки.

2. Засоби розумового виховання дітей.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни.

Порівняльний аналіз визначення понять: «розумове виховання», «розумовий розвиток», «моральне виховання», «моральний розвиток» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Заповнити таблицю «Основні напрями виховання дошкільників» (напряму виховання, мета і завдання виховання, дослідники теорії, сутність напрямку, засоби виховання, форми організації, методи виховання, значення даного напрямку для розвитку дитини). Заповнити таблицю для розумового і морального напрямку.

3. Розробити конспект заняття з пізнавального розвитку дошкільників за сучасними вимогами (вид заняття, тема, вік дітей – за вибором студента).

4. Підготуватися до проведення в аудиторії ділової гри на тему «Організація занять з дітьми дошкільного віку» (ролі: вихователь, психолог, методист, директорка).

Тема 7. Сутність фізичного, трудового і естетичного виховання дітей дошкільного віку:

1. Становлення і розвиток теорії і практики естетичного виховання дошкільників.

2. Мета, завдан завдання, зміст, форми і засоби організації естетичного виховання дітей дошкільного віку в ЗДО.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять: «фізичне виховання», «фізичний розвиток», «трудове виховання», «естетичний розвиток», «естетичне виховання» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Заповнити таблицю «Основні напрями виховання дошкільників» (напрямок виховання, мета і завдання виховання, дослідники теорії, сутність напрямку, засоби виховання, форми організації, методи виховання, значення даного напрямку для розвитку дитини). Заповнити таблицю для фізичного, трудового, естетичного напрямів.

Тема 8. Особливості організації освітнього процесу у групах раннього віку, молодших, середніх, старших групах ЗДО:

1. Адаптація дітей до умов життя і виховання у ЗДО.

2. Особливості виховання і навчання дітей різних вікових періодів.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять: «ранній вік», «передшкільний вік»,

«молодший дошкільний вік», «середній дошкільний вік», «старший дошкільний вік».

2. Використовуючи Програми розвитку і виховання дітей дошкільного віку («Українське дошкілля», «Дитина», «Я у світі») заповнити таблицю «Організація розвитку і виховання дітей раннього і дошкільного віку» (віковий період (особливості фізичного і психічного розвитку); завдання виховання по кожному напрямку; орієнтовний режим дня; ранкова гімнастика; зміст загартування організму; основні напрями занять; сенсорний розвиток; види ігор; види праці; показники компетентності).

Змістовий модуль 6. Взаємодія ЗДО, сім'ї та школи у розвитку і вихованні дитини дошкільного віку

Тема 9. Взаємодія ЗДО і сім'ї у розвитку дошкільника та її педагогічне забезпечення:

1. Педагогічна освіта батьків.
2. Єдність вимог сім'ї і закладу дошкільної освіти.
3. Зміст та форми взаємодії ЗДО і сім'ї.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять: «сімя», «сімейне виховання», «батьківський авторитет», «педагогічна культура батьків» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Розробити конспект консультації вихователя для батьків (тема, вік дітей – за вибором здобувача). Скласти конспект за сучасними вимогами (тема консультації, мета, матеріал, хід консультації, результат, використана література).

3. Схематично представити форми взаємодії ЗДО і сім'ї (за їх видами, визначити сутність кожної).

Тема 10. Сутність і зміст наступності в роботі ЗДО і школи та готовності дітей до шкільного навчання:

1. Форми зв'язку закладу дошкільної освіти та школи.
2. Ведення поточної документації вихователя ЗДО.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять: «наступність», «спадкоємність у взаємодії ЗДО і школи» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Розробити план роботи по взаємодії вихователя і вчителя початкової школи (зміст сумісної роботи вихователя старшої групи і вчителя початкових класів з метою встановлення наступності між ЗДО і початковою школою (спостереження, відвідування вихователем школи, вчителем – ЗДО; взаємовідвідування педагогічних рад, взаємне консультування, сумісне проведення батьківських зборів тощо).

3. Запропонувати план ознайомлення старших дошкільників зі школою (визначити кількість і тематику відвідувань дітьми школи).

4. Розробити мапу розуму «Наступність у роботі ЗДО і школи» (представити наступність у формах, методах, видах організації освітнього процесу тощо).

Тема 11. Сутність і зміст готовності дітей до шкільного навчання:

1. Загальна підготовка дітей передшкільного віку до школи, її сутність.
2. Спеціальна підготовка дітей передшкільного віку до школи, її сутність.

Практичні завдання для самостійної роботи:

1. Складання словника основних понять навчальної дисципліни. Порівняльний аналіз визначення понять: «загальна готовність», «спеціальна готовність», «психологічна готовність» за різними словниками (5-7 джерел).

2. Заповнити таблицю «Основні складові готовності дитини до навчання у школі» (вид готовності; визначення поняття; показники даного

виду готовності; в чому проявляється цей вид готовності; методики діагностики даного виду готовності).

3. Підготуватися до тестування (за темами 1-11).

3. Рекомендації до виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань

Індивідуальна робота здобувачів («Загальна педагогіка») передбачає написання твору-есе обсягом 1-3 сторінки.

Теми творів-есе відповідають змісту практичних занять навчальної дисципліни і виконуються до конкретного практичного заняття із зазначеної теми.

Приблизна тематика тем творів-есе:

1. Якщо б навчання було безоцінковим.....
2. Покарання... Чи повинно воно бути в процесі виховання особистості?
3. Несприятлива спадковість.... Чи може вона негативно вплинути на інтелектуальний розвиток особистості?.....
4. Тьюторство... Менторство..... Яка з індивідуальних форм організації освітнього процесу найбільш ефективна?.....
5. Яку б модель організації освітнього процесу я би обрала у своїй майбутній професійній діяльності?.....
6. Який стиль організації процесу виховання я би обрала у своїй майбутній професійній діяльності?.....
7. Дистанційне навчання..... Його переваги та недоліки.....
8. Заохочення у процесі виховання особистості.... Ефективність і доцільність використання цього методу.....
9. Який метод педагогічного контролю є найбільш ефективним?....
10. Результативний освітній процес..... Як його доцільно організувати, щоб він був таким?.....

Рекомендації щодо написання та оформлення твору-есе:

Твір-есе можна представити як у рукописному, так і в електронному

вигляді, зразок оформлення титульної сторінки (див. Додаток А).

Обсяг твору-есе – 2-3 сторінки тексту формату А-4 у текстовому редакторі Microsoft Word.

Тема есе повинна бути розкрита повністю, здобувачу потрібно продемонструвати вміння логічно та критично мислити, міркувати, обґрунтовано доводити свою думку. Есе необхідно оформити згідно чинних вимог, воно повинно викликати інтерес у аудиторії, здобувачу потрібно відповісти на всі додаткові запитання слухачів.

Спочатку потрібно скласти план за темою есе, для того, щоб викладати свої роздуми послідовно, логічно. Потрібно підібрати приклади з наукової або художньої літератури, цитати, дані статистики відповідно зазначеній темі твору, що допоможе обґрунтовано і переконливо довести свою думку. В процесі написання твору-есе, якщо це доцільно, можна змінити послідовність викладу матеріалу. Потрібно наводити власні думки, аргументувати особисті твердження, розглянути переваги та недоліки досліджуваного явища, робити власні умовисновки. Текст має бути виразним та емоційним.

Індивідуальна робота здобувачів («Дошкільна педагогіка») передбачає підготовку доповіді обсягом 10-13 сторінок.

Теми доповідей відповідають змісту практичних занять навчальної дисципліни і виконуються до конкретного практичного заняття із зазначеної теми.

Приблизна тематика доповідей:

1. Удосконалення освітнього процесу з організації ігор-драматизацій з дітьми старшого дошкільного віку у сучасному ЗДО
2. Удосконалення освітнього процесу з організації дидактичних ігор з дітьми молодшого дошкільного віку у сучасному ЗДО
3. Удосконалення освітнього процесу з організації рухливих ігор з дітьми раннього віку у сучасному ЗДО

4. Удосконалення освітнього процесу з організації сюжетно-рольових ігор з дітьми середнього дошкільного віку у сучасному ЗДО

5. Удосконалення освітнього процесу з організації будівельно-конструкційних ігор з дітьми старшого дошкільного віку у сучасному ЗДО

6. Удосконалення освітнього процесу з ознайомлення дітей середнього дошкільного віку з українськими народними ремеслами

7. Удосконалення освітнього процесу з розумового виховання дітей молодшого дошкільного віку у сучасному ЗДО

8. Удосконалення освітнього процесу з організації екскурсій з дітьми старшого дошкільного віку у сучасному ЗДО

9. Удосконалення освітнього процесу з естетичного виховання дітей середнього дошкільного віку у сучасному ЗДО

10. Удосконалення освітнього процесу з підготовки дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі у сучасному ЗДО

Здобувач має право запропонувати свою тему доповіді.

Рекомендації щодо підготовки та оформлення доповіді:

Матеріали розміщуються у певній послідовності:

1. Титульний лист (див. Додаток Б)

2. Зміст:

Вступ

4-5 параграфів

Висновки

Список використаних джерел

3. Обсяг доповіді – 10-13 сторінок тексту формату А-4 у текстовому редакторі Microsoft Word.

4. Текст відповідно параграфам Змісту (обов'язково робити посилання на Список використаних джерел: [5] – посилання на джерело № 5, або - [3, с. 7] – цитата зі с. 7 джерела № 3 Списку літератури).

5. Список використаних джерел (5-7 джерел, аналізувати сучасну наукову літературу). Розміщувати джерела в алфавітному порядку, оформляти джерела за новими вимогами, відповідно до ДСТУ 2015.

6. Підготувати навчальну презентацію за темою доповіді (7-10 слайдів).

7. Тривалість доповіді – 5-10 хвилин.

Зміст доповіді повинен відповідати темі, яку потрібно розкрити повністю. Здобувач повно та обґрунтовано розглядає об'єкт та предмет дослідження, посилання у тексті відповідають представленим джерелам інформації, правильно узагальнює визначення сутності понять та альтернативних теоретичних підходів різних авторів стосовно проблеми.

Наведені дані обґрунтовують текст доповіді, який характеризується цілісністю, послідовністю, грамотністю. Проаналізовано достатній обсяг сучасних вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел.

Навчальна презентація виконана з дотриманням усіх вимог (наявні усі структурні елементи; інформацію ретельно структуровано, дотримано принципів науковості, послідовності у відборі текстового матеріалу, який не перевантажує слайди; гармонійний дизайн і т. д.).

Здобувачу необхідно продемонструвати вміння будувати діалог з аудиторією з проблеми дослідження, логічно, правильно, емоційно висловити свою думку відповідно до змісту, зуміти зацікавити слухачів та утримати їх увагу на протязі усього свого виступу (вдало використовувати цитування, прийоми драматизації виступу, імпровізацію). Доповідь повинна викликати потребу в обговоренні та дискутуванні у студентському середовищі.

Технічні вимоги до оформлення індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Шрифт – Times New Roman
2. Розмір шрифту – № 14
3. Інтервал – полуторний, вирівнювання тексту по ширині.

4. Абзац – 1,25 см.

5. Параметри сторінки: зверху – 2,5 см, знизу – 2,5 см, зліва – 3 см, справа – 1,5 см.

6. Робити вирівнювання тексту по ширині.

Здобувач при підготовці індивідуальних навчально-дослідних завдань (твору-есе та доповіді) повинен дотримуватися вимог академічної доброчесності, не допускати плагіат.

4. Варіанти контрольних робіт

Модульний зріз № 1.

Варіант 1

1. Наведіть визначення поняття «виховання» і сформулюйте його основні ознаки.
2. Розгляньте розвиток особистості як предмет дослідження педагогічної та психологічної наук.
3. Наведіть конкретні приклади, коли вплив того чи іншого фактору формування особистості виявлявся вирішальним.

Варіант 2

1. Наведіть визначення поняття «розвиток особистості» і сформулюйте його основні ознаки.
2. Доведіть, що педагогіка – це наука.
3. Придумайте ребус, де зашифрованим словом буде «розвиток».

Варіант 3

1. Наведіть визначення поняття «педагогіка» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Проаналізуйте та зробіть порівняльний аналіз понять «виховання у широкому педагогічному розумінні» і «виховання у вузькому педагогічному розумінні».

3. Представте структуру педагогічної науки у вигляді малюнка (або у вигляді схеми).

Варіант 4

1. Наведіть визначення поняття «предмет педагогіки» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризуйте основні фактори формування і розвитку особистості.
3. Придумайте казку про педагогіку.

Варіант 5

2. Наведіть визначення поняття «формування особистості» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Доведіть, що педагогіка – це мистецтво виховання.
3. Придумайте кросворд, де ключовим словом буде «виховання».

Варіант 6

1. Визначте об'єкт педагогіки як науки.
2. Проаналізуйте етапи становлення педагогіки як науки.
3. Представте зв'язок педагогіки з іншими науками у вигляді малюнка (або схеми).

Варіант 7

1. Наведіть визначення поняття «індивід», «суб'єкт», «особистість» та сформулюйте їх основні ознаки, порівняйте сутність цих понять.
2. Схарактеризуйте зміст освіти як засіб розвитку особистості і формування її базової культури.
3. Придумати акровірш, де з початкових літер кожного ряду вірша вийде слово «педагогіка».

Варіант 8

1. Наведіть визначення поняття «система освіти» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Схарактеризуйте типи закладів освіти сучасної системи освіти України.

3. Наведіть конкретні приклади, коли вплив «виховання» виявився вирішальним у розвитку конкретної особистості.

Модульний зріз № 2

Варіант 9

1. Наведіть визначення поняття «мета виховання» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Проаналізуйте класифікації принципів виховання різних авторів. Охарактеризуйте сучасні принципи виховання.
3. Сформулюйте основну мету виховання в українському суспільстві, охарактеризуйте ідеал українського виховання.

Варіант 10

1. Наведіть визначення поняття «принципи навчання» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризуйте основні компоненти та етапи сучасного освітнього процесу.
3. Зробіть ранжирування за 12-бальною системою власних принципів, що сприяють удосконаленню професійних якостей педагога.

Варіант 11

1. Наведіть визначення поняття «принципи виховання» і розкрийте його зміст.
2. Проаналізуйте зміну цілей виховання в залежності від зміни суспільно-історичних формацій.
3. Охарактеризуйте одну з функцій освітнього процесу з використанням прикладів Вашої майбутньої професійної діяльності.

Варіант 12

1. Наведіть визначення поняття «закономірності освітнього процесу» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризувати основні етапи освітнього процесу.

3. Розробіть мапу розуму «Напрями виховання цілісного освітнього процесу».

Варіант 13

1. Наведіть визначення поняття «освітній процес» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризуйте систему сучасних дидактичних принципів.
3. Запропонувати напрями вдосконалення сучасного освітнього процесу.

Варіант 14

1. Наведіть визначення поняття «ідеал українського виховання» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Розкрити сутність загальних закономірностей освітнього процесу.
3. Розробіть дидактичні правила до дидактичного принципу «системності і послідовності навчання».

Варіант 15

1. Наведіть визначення поняття «предмет освітнього процесу» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Схарактеризуйте складові всебічного розвитку особистості як напрями освітнього процесу.
3. Представте у вигляді малюнку модель сучасного освітнього процесу.

Модульний зріз № 3.

Варіант 16.

1. Наведіть визначення поняття «методи навчання» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризуйте масові, групові, та індивідуальні форми виховної роботи.
3. До певної форми навчання (за вибором студента) дібрати методи, прийоми і засоби навчання.

Варіант 17.

1. Наведіть визначення поняття «модель організації процесу навчання» та сформулюйте його основні ознаки.

2. Охарактеризуйте систему оцінювання знань студентів у сучасному ЗВО.
3. Придумайте проблемну ситуацію, яку можна створити при вивченні курсу «Загальна та дошкільна педагогіка» студентами першого курсу.

Варіант 18.

1. Наведіть визначення поняття «форма виховання» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризуйте різні види навчання. Зробіть порівняльний аналіз програмованого та комп'ютерного навчання.
3. Написати твір-есе на тему «Який стиль виховання я би обрала для взаємовідносин зі своїми вихованцями у майбутній професійній діяльності?» Обґрунтувати свій вибір.

Варіант 19.

1. Наведіть визначення поняття «вид навчання» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризуйте сучасні засоби навчання, опишіть методику використання відео матеріалів, навчальних компакт-дисків, електронного підручника, освітніх веб-сайтів і т. д.
3. Яка з моделей навчання Вам найбільш сподобалась, яку з них Ви би обрали для виховання своїх дітей? Обґрунтуйте свою думку.

Варіант 20.

1. Наведіть визначення поняття «стилі навчання» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризуйте сучасні форми організації навчання.
3. Розробіть мапу розуму «Засоби організації освітнього процесу».

Варіант 21.

1. Наведіть визначення поняття «педагогічна діагностика» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Охарактеризуйте різні стилі виховання. Зробіть порівняльний аналіз авторитарного та демократичного стилів виховання.

3. Розробити конспект «Вечора запитань і відповідей» (запропонувати тему вечора, хто буде на нього запрошений, припустити, які запитання будуть на ньому ставитися і т. д.).

Варіант 22.

1. Наведіть визначення поняття «засоби навчання» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Зробіть порівняльний аналіз репродуктивного, творчого та емоційно-ціннісного стилів навчання.
3. Розробіть правила для педагога у відношенні до дітей, у якого склалася особистісно-зорієнтована модель навчання.(наприклад: організуй навчальну роботу на основі любові і поваги до дітей і т. д.).

Варіант 23.

1. Наведіть визначення поняття «результативність освітнього процесу» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Проаналізуйте класифікації методів виховання різних авторів. Охарактеризуйте сучасні методи виховання.
3. Обґрунтуйте, який стиль навчання Ви би обрали у майбутній професійній діяльності.

Варіант 24.

1. Наведіть визначення поняття «оцінка» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Схарактеризуйте методи активізації навчально-пізнавальної діяльності вихованців.
3. Запропонуйте свої вимоги до оцінювання знань вихованців. Обґрунтуйте свою думку.

Варіант 25.

1. Наведіть визначення поняття «оцінювання знань» та сформулюйте його основні ознаки.
2. Схарактеризуйте критерії оцінювання знань, навичок і вмінь вихованців.

3. Запропонуйте нові методи педагогічного контролю успішності вихованців. Обґрунтуйте свою думку.

5. Тестові завдання (Загальна педагогіка)

Потрібно обрати одну або декілька правильних відповідей:

1. «Педагогіка» - це... ?

А). Наука, яка вивчає закономірності розвитку особистості та визначає шляхи її виховання

Б). Мистецтво впливу вихователя на вихованця з метою формування його особистості

В). Система наук про виховання людини на всіх етапах її розвитку

Г). Система наук, яка вивчає закономірності розвитку людини в умовах педагогічного впливу.

2. До початку ХУІІ ст. педагогіка залишалася частиною... ?

А). Історії

Б). Фізіології

В). Психології

Г). Філософії

3. Предметом педагогіки є :

А). Процес цілеспрямованого розвитку і формування людської особистості в умовах її навчання, виховання й освіти

Б). Підготовка підростаючого покоління до життя

В). Виховна діяльність, яка здійснюється у навчально-виховних закладах

Г). Засвоєння людиною соціально-культурного досвіду.

4. «Виховання у широкому педагогічному розумінні» – це... ?

А). Передання соціального досвіду, накопиченого людством, від старших поколінь молодшим

Б). Цілеспрямований, організований і планомірний вплив вихователів, певного організованого соціального середовища на вихованця з метою формування його особистості

В). Спрямований вплив на людину суспільних інститутів з метою передання їй певних знань, прищеплення навичок і умінь гідної поведінки, формування наукових переконань, суспільних цінностей

Г). Процес і результат виховної роботи, спрямованої на вирішення конкретних виховних завдань

5. «Розвиток особистості» – це ...?

А). Становлення людини як соціальної істоти, яке відбувається в процесі життєдіяльності

Б). Процес цілеспрямованого формування людської особистості в умовах її навчання, виховання і освіти

В). Цілеспрямований процес формування в індивіда заданих якостей

Г). Кількісні та якісні зміни в організмі, які відбуваються в часі під впливом різних факторів

6. «Формування особистості» – це...?

А). Кількісні зміни в організмі

Б). Кількісні та якісні зміни в організмі, які відбуваються в процесі всього життя людини як соціальної істоти

В). Становлення людини як соціальної істоти, яке відбувається в процесі розвитку, виховання і навчання

Г). Якісні зміни в організмі

7. Освіта – це...?

А). Процес цілеспрямованого управління формуванням та розвитком особистості у відповідності з вимогами суспільства

Б). Процес цілеспрямованого управління пізнавальною діяльністю людей, в ході якого опановують ся знання, вміння, навички

В). Процес перетворення людської істоти на суспільний індивід, утвердження її як особистості, залучення до суспільного життя як активної, дієвої сили

Г). Процес і результат засвоєння людиною знань, умінь, навичок та пов'язаних з ними практичних і пізнавальних засобів діяльності

8. Людина, яка пізнає зовнішній світ і впливає на нього з метою підкорення своїм інтересам – це ...

- А). Особистість
- Б). Індивід
- В). Суб'єкт
- Г). Індивідуальність

9. Основними функціями освітнього процесу є :

- А). Виховна, навчальна, розвиткові
- Б). Освітня, розвиткові, виховна
- В). Освітня, виховна і психологічної підготовки
- Г). Освітня, розвиткові, виховна і психологічної підготовки

10. Відносини і залежності, що об'єктивно існують між різними педагогічними явищами, систематично повторюються та мають стійкий, необхідний і суттєвий характер – це ...?

- А). Принципи освітнього процесу
- Б). Функції освітнього процесу
- В). Особливості освітнього процесу
- Г). Закономірності освітнього процесу

11. На цьому етапі освітнього процесу необхідно створити умови, найбільш сприятливі для протікання освітнього процесу: цілепокладання, діагностування умов, прогнозування досягнень, проектування та планування.

Який це етап освітнього процесу?

- А). Заключний
- Б). Загальний

В). Підготовчий

12. Яке із формулювань найповніше і найточніше відображає основну мету виховання українських громадян на сучасному етапі ?

А). Виховання громадянина

Б). Виховання трудівника

В). Виховання громадського діяча

Г). Виховання особистості українського громадянина

13. Визначте принцип виховання, що стосується всіх компонентів виховного процесу :

А). Гуманізм і демократизм в поєднанні з високою вимогливістю й повагою до особистості вихованця

Б). Опора на позитивні якості в колективі та особистості вихованця

В). Суб'єкт-суб'єктний характер виховних взаємин

Г). Поєднання комплексного, диференційованого та індивідуального підходів у виховній діяльності

14. «Принципи навчання» – це... ?

А). Це система найважливіших вимог, дотримання яких забезпечує ефективне і якісне функціонування дидактичного процесу

Б). Це спрямовуючі положення, нормативні вимоги до організації та проведення дидактичного процесу, які мають характер загальних вказівок, правил і норм та впливають із його закономірностей

В). Це загальні провідні положення, які визначають мету, ідеали, зміст, методику та організацію процесу виховання

Г). Це вихідні положення, що визначають діяльність педагога і характер навчально-пізнавальної діяльності учнів

15. Який компонент освітнього процесу включає всю різноманітність цілей і завдань педагогічної діяльності: від генеральної мети – всебічного розвитку особистості до конкретних завдань формування окремих якостей особистості?

- А). Оцінково - результативний
- Б). Цільовий
- В). Процесуальний
- Г). Контрольно-регулювальний

16. «Методи виховання» – це...?

- А). Способи та прийоми спільної взаємозв'язаної діяльності вихователів і вихованців, яка спрямована на оволодіння духовними знаннями, навичками та вміннями, нормами та правилами вихованої поведінки, різнобічний та гармонійний розвиток особистості вихованця
- Б). Шляхи досягнення поставленої мети
- В). Сукупність прийомів та способів роботи вихователя, за допомогою яких він впливає на вихованців
- Г). Способи впливу на свідомість і підсвідомість вихованців з метою формування у них запланованих якостей.

17. До якої форми організації виховання відноситься така форма як «зустрічі з відомими людьми краю» ?

- А). Групові форми виховної роботи
- Б). Індивідуальні форми виховної роботи
- В). Масові форми виховної роботи

18. З наведених знайдіть ознаки, що характеризують особистісно-зорієнтовану модель навчання :

- А). Методи навчання – пояснення, діяльність дітей за зразком
- Б). Перехід від пояснення до розуміння, від монологу – до діалогу, від соціального контролю – до розвитку
- В). Одноманітність змісту, форм, методів навчання
- Г). Навчання проводиться за єдиними програмами, навчальними планами

19. Яка функція педагогічного контролю визначена : «сприяє з'ясуванню об'єктивного рівня вихованості, знань, навичок і вмінь у вихованців» ?

- А). Розвивальна
- Б). Стимулююча
- В). Діагностувальна
- Г). Корегувальна

20. Виберіть правильне визначення поняття «дистанційне навчання»:

- А). Навчання за допомогою засобів телекомунікації, при якому віддалені один від одного суб'єкти навчання здійснюють освітній процес.
- Б). Навчання, у якому домінують алгоритмічні процеси
- В). Навчання за допомогою методу постановки навідних питань в процесі пошуку істини
- Г). Навчання, яке розкривається через постановку педагогом і рішення учнями проблемного питання, завдання, ситуації

21. «Засоби навчання» – це...?

- А). Способи сумісної діяльності педагога і учнів, спрямовані на досягнення ними освітніх цілей
- Б). Обмежені рамками часу конструкції окремих ланок процесу навчання
- В). Вихідні положення, що визначають діяльність педагога і характер навчально-пізнавальної діяльності учнів
- Г). Матеріальні та ідеальні об'єкти, які залучаються в освітній процес в якості носіїв інформації і інструменту діяльності педагога і учнів

22. Який принцип організації педагогічного контролю передбачає оцінювання у процесі контролю за науково розробленими об'єктивними критеріями, уникання суб'єктивних оцінних суджень педагога ?

- А). Принцип всеосяжності
- Б). Принцип об'єктивності перевірок та оцінювання
- В). Принцип систематичності та регулярності
- Г). Принцип урізноманітнення видів і форм контролю

23. Негайні результати дають такі методи контролю навчальної діяльності :

- А). Дидактичні тести
- Б). Усна перевірка
- В). Письмовий контроль
- Г). Контролюючий пристрій

24. Цей вид контролю застосовують для перевірки як окремих вихованців, так і академічних груп. Як правило, його застосовують у повсякденній навчальній діяльності, на планових заняттях . Який вид контролю знань визначено ?

- А). Поточний контроль
- Б). Підсумковий контроль
- В). Періодичний контроль
- Г). Попередній контроль

25. В цьому виді навчання домінують алгоритмічні процеси, здійснюється безпосередній зворотний зв'язок для виявлення труднощів тих, хто навчається і недоліків самої програми, відбувається індивідуалізація темпу навчання:

- А). Модульне навчання
- Б). Програмоване навчання
- В). Пояснювально-ілюстративне навчання
- Г). Комп'ютерне навчання

Тестові завдання (Дошкільна педагогіка):

1. Як самостійна галузь науково-педагогічних знань дошкільна педагогіка виокремилась із:

- А) Філософії у другій половині ХУІІ століття
- Б) Загальної психології у другій половині ХУІІІ століття
- В) Загальної педагогіки у першій половині ХІХ століття
- Г) Фізіології у першій половині ХХ століття

2. В яку епоху зародилися елементи розподілу виховання на дошкільне і шкільне ?

- А) В епоху середньовіччя
- Б) В епоху Просвітництва
- В) В епоху Відродження
- Г) У рабовласницьку епоху

3. Що таке «дошкільна педагогіка» ?

А) Наука, що вивчає факти і закономірності психічного розвитку дитини: розвитку її діяльності, розвитку психічних процесів і якостей і формування її особистості

Б) Наука, що вивчає вплив факторів зовнішнього середовища на розвиток і стан здоров'я дітей раннього і дошкільного віку

В) Наука, що вивчає закономірності навчання і виховання людей різних вікових груп

Г) Наука про закономірності виховання і навчання дітей від народження до вступу до школи

4. Який з періодів трансформації ставлення людства до дитинства схарактеризовано: «цьому періоду властиве прагнення батьків до емоційного контакту з дітьми, увага до їхнього індивідуального розвитку»:

- А) Амбівалентний
- Б) Соціалізуючий
- В) Допмагаючий
- Г) Інфантицидний

5. Для якого історичного періоду характерний «нав'язливий» стиль ставлення людства до дитинства, особливістю якого був суворий контроль дорослих над поведінкою та внутрішнім світом дитини ?

- А) Від давніх часів до IV ст.
- Б) XVІІІ ст.
- В) XVІ – XVІІ ст.
- Г) Друга половина XX ст.

6. Визначте фактор формування особистості дитини :

- А) Розвиток
- Б) Освіта
- В) Формування
- Г) Виховання

7. Хто був одним з основоположників теорії гри ?

- А) Чеський педагог Я. Коменський
- Б) Французський психолог А. Валлон
- В) Німецький психолог К. Гроос
- Г) Швейцарський педагог І. Песталоцці

8. Яка з особливостей гри не відноситься до індивідуальних режисерських ігор ?

- А) Основою гри є опосередкований досвід дитини
- Б) Ігри з іграшками мають нескладний сюжет
- В) Кожна іграшка наділена закріпленою тільки за нею постійною

роллю, яка і визначає сюжет

- Г) Головним компонентом гри є мовлення, у більшості – описове

9. Який з етапів розвитку ігрової діяльності дитини розміщений не на своєму місці ?

- А) Ознайомлювальна гра
- Б) Відображувальна гра
- В) Сюжетно-рольова гра
- Г) Сюжетно-відображувальна гра

10. Який з етапів керівництва театралізованими іграми дітей розміщений не на своєму місці?

- А) Етюди
- Б) Розподіл ролей
- В) Оформительська діяльність
- Г) Робота над текстом літературного твору, бесіда за його змістом

11. Який вид конструювання охарактеризований : «Містить великі розвивальні можливості. Проводиться після того, як діти навчаться будувати той чи інший предмет, будівлю. В пропозиції виконати будову задаються певні параметри. Дитина повинна самостійно визначити довжину і вишину будівлі» ?

- А) Конструювання за заданою темою
- Б) Конструювання за моделями
- В) Конструювання за умовами
- Г) Конструювання за власним задумом

12. В структурі яких ігор одним з основних компонентів виступають «правила гри» ?

- А) Режисерські ігри
- Б) Дидактичні ігри
- В) Сюжетно-рольові ігри
- Г) Театралізовані ігри

13. До якого виду елементарних рухливих ігор відноситься гра «Хитра лисиця»?

- А) Безсюжетні рухливі ігри
- Б) Ігри-забави
- В) Сюжетні рухливі ігри
- Г) Атракціони

14. Визначте, який із засобів фізичного виховання не належить до «гігієнічних» ?

- А) Режим
- Б) Раціональне харчування
- В) Гімнастика
- Г) Гігієна приміщення

15. Назвати, яке з перелічених завдань належить до завдань розумового виховання дітей дошкільного віку ?

- А) Формування рухових навичок і умінь
- Б) Формування моральної свідомості
- В) Формування пізнавальних інтересів і допитливості
- Г) Формування системи знань, необхідних для трудової діяльності

16. Визначте, «екскурсія» – це ... ?

- А) Метод навчання
- Б) Форма навчання
- В) Засіб навчання
- Г) Тип навчання

17. Що таке «принципи навчання» ?

А) Спільна навчальна діяльність педагога і дітей, що здійснюється в певному порядку і встановленому режимі

Б) Основні вихідні положення теорії навчання, що впливають із його закономірностей, окреслюють загальне спрямування навчального процесу, вимоги до його змісту, методики й організації.

В) Система послідовних способів взаємопов'язаної діяльності педагога і дітей, спрямована на досягнення навчально-виховних завдань

Г) Об'єктивні, стійкі й істотні зв'язки, які зумовлюють ефективність навчання, виховання, розвитку особистості дитини.

18. Що таке «метод навчання» ?

А) Система послідовних способів взаємопов'язаної діяльності педагога і дітей, спрямована на досягнення навчально-виховних завдань

Б) Конкретна дія вихователя чи дитини

В) Спільна навчальна діяльність педагога та дітей, що здійснюється в певному порядку і встановленому режимі

Г) Комплекс внутрішньо узгоджених тверджень, що базуються на єдності цілей, змісту і дидактичних принципів, котрі стосуються способів і організації роботи педагога та дітей

19. Визначте, «опосередковане навчання» – це ... ?

1. Прийом навчання
 2. Модель навчання
 3. Тип навчання
 4. Метод навчання
20. Використовуючи отримані знання, виберіть з наведених тверджень правильні : «Умовами правильного виховання дітей у сім'ї є»:
- А) Авторитет та особистий приклад батьків
 - Б) Педагогічний такт батьків
 - В) Високий матеріальний достаток сім'ї
 - Г) Культура побуту в сім'ї
21. Із запропонованих вибрати ті методи навчання, які використовуються, як у ЗДО, так і у першому класі початкової школи :
- А) Розповідь
 - Б) Ділова гра
 - В) Демонстрація наочних засобів
 - Г) Дидактична гра
22. Цей вид готовності дитини до шкільного навчання передбачає : наявність у дитини бажання йти до школи і вчитися, сформованість позиції майбутнього школяра :
- А) Мотиваційна готовність
 - Б) Розумова готовність
 - В) Емоційно-вольова готовність
 - Г) Психологічна готовність до спілкування та спільної діяльності
23. Одним з критеріїв нормальної адаптованості дитини до шкільного навчання є:
- А) Переважання негативного настрою
 - Б) Відсутність інтересу до навчальних занять
 - В) Позитивне ставлення до вступу в школу
 - Г) Небажання самостійно працювати

24. Який тип підміни батьківського авторитету визначений : «Батьки постійно хизуються перед дітьми своїми «заслугами», розраховуючи на їх повагу до себе. Будучи переконаними у своїй правоті, вони не припускають, що їхні рішення можуть бути піддані сумніву. Традиційним для них є твердження : «Я краще знаю, що тобі потрібно!» :

- А) Авторитет педантизму В) Авторитет резонерства
 Б) Авторитет чванства Г) Авторитет відстані

25. Наявність у дитини бажання йти до школи і вчитися; сформованість позиції майбутнього школяра – це показники ... ?

- А) Емоційно-вольової готовності
 Б) Інтелектуальної готовності
 В) Спеціальної готовності
 Г) Мотиваційної готовності

6. Питання для підсумкового контролю (екзамену)

1. Розкрийте специфіку дошкільної педагогіки як науки. Визначте предмет та схарактеризуйте основні категорії дошкільної педагогіки.

2. Визначте значення періоду дошкільного дитинства для розвитку і становлення особистості.

3. Розкрийте зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.

4. Проаналізуйте історію створення Програми виховання і навчання дитини у закладі дошкільної освіти та напрями її удосконалення.

5. Доведіть, що гра є провідною формою діяльності дітей дошкільного віку. Проаналізуйте дослідження гри вітчизняними та зарубіжними педагогами та психологами.

6. Зробіть порівняльний аналіз різних класифікацій дитячих ігор.

7. Схарактеризуйте види дитячих ігор за сучасною класифікацією.

8. Розкрийте особливості режисерських ігор, їх різновиди, значення для розвитку дітей дошкільного віку. Обґрунтуйте доцільні прийоми

педагогічного керівництва режисерськими іграми у різних вікових групах закладу дошкільної освіти.

9. Розкрийте особливості, зміст та структуру сюжетно-рольових ігор як основного виду гри дошкільника. Обґрунтуйте значення сюжетно-рольових ігор для розвитку дітей дошкільного віку.

10. Визначте передумови розвитку сюжетно-рольової гри в ранньому віці.

11. Розкрийте етапи становлення та розвитку сюжетно-рольової гри в дошкільному віці.

12. Розкрийте, як відбувається формування взаємовідносин дітей у сюжетно-рольових іграх. Обґрунтуйте доцільні прийоми педагогічного керівництва сюжетно-рольовими іграми у різних вікових групах закладу дошкільної освіти.

13. Розкрийте особливості театралізованих ігор, їх різновиди, значення для розвитку дітей дошкільного віку. Обґрунтуйте доцільні прийоми педагогічного керівництва театралізованими іграми у різних вікових групах закладу дошкільної освіти .

14. Розкрийте особливості будівельно-конструкційних ігор, їх різновиди, значення для розвитку дітей дошкільного віку. Обґрунтуйте доцільні прийоми педагогічного керівництва будівельно-конструкційними іграми у різних вікових групах закладу дошкільної освіти.

15. Розкрийте особливості дидактичних ігор, їх різновиди, значення для розвитку дітей дошкільного віку. Обґрунтуйте доцільні прийоми педагогічного керівництва дидактичними іграми у різних вікових групах закладу дошкільної освіти.

16. Розкрийте особливості комп'ютерних ігор, їх різновиди, значення для розвитку дітей дошкільного віку. Розкрийте вимоги до проведення комп'ютерних ігор та обґрунтувати доцільні прийоми педагогічного керівництва ними у різних вікових групах закладу дошкільної освіти.

17. Розкрийте особливості рухливих ігор, їх різновиди, значення для розвитку дітей дошкільного віку. Обґрунтуйте доцільні прийоми педагогічного керівництва рухливими іграми у різних вікових групах закладу дошкільної освіти.

18. Проаналізуйте історію виникнення іграшки. Зробіть порівняльний аналіз різних класифікацій іграшок та наведіть їх основні види.

19. Визначте та обґрунтуйте педагогічні вимоги, що пред'являють до іграшок.

20. Розкрийте красу і мудрість української народної іграшки та її значення для всебічного розвитку дітей дошкільного віку.

21. Схарактеризуйте закономірності та структуру освітнього процесу у сучасному закладі дошкільної освіти.

22. Схарактеризуйте основні принципи організації освітнього процесу у сучасному закладі дошкільної освіти.

23. Схарактеризуйте розвивальне середовище як складову освітнього процесу.

24. Визначте значення адаптації дітей до умов життя і виховання у сучасному закладі дошкільної освіти.

25. Розкрийте особливості організації освітнього процесу у групах раннього віку сучасного закладу дошкільної освіти.

26. Розкрийте особливості організації освітнього процесу у молодших групах сучасного закладу дошкільної освіти.

27. Розкрийте особливості організації освітнього процесу у середніх групах сучасного закладу дошкільної освіти.

28. Розкрийте особливості організації освітнього процесу у старших групах сучасного закладу дошкільної освіти.

29. Визначте мету, завдання і зміст розумового виховання дітей дошкільного віку.

30. Схарактеризуйте основні засоби розумового розвитку і виховання дошкільників.

31. Розкрийте особливості та зміст сенсорного розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

32. Розкрийте особливості організації навчання дітей дошкільного віку у сучасному закладі дошкільної освіти. Схарактеризуйте моделі та типи навчання дошкільників.

33. Схарактеризуйте принципи та методи навчання. Розкрийте різні підходи до їх класифікації у сучасній дидактиці та специфіку їх використання у роботі з дошкільниками.

34. Схарактеризуйте наочні методи та прийоми навчання у сучасному закладі дошкільної освіти.

35. Схарактеризуйте практичні методи та прийоми навчання у сучасному закладі дошкільної освіти.

36. Схарактеризуйте словесні методи та прийоми навчання у сучасному закладі дошкільної освіти.

37. Схарактеризуйте сучасні форми організації навчання у закладі. Проаналізуйте види занять, структуру та загальні вимоги до їх проведення.

38. Визначте мету, завдання, зміст фізичного виховання дітей дошкільного віку.

39. Схарактеризуйте засоби фізичного розвитку і виховання дошкільників.

40. Схарактеризуйте методи та форми фізичного виховання дошкільників.

41. Визначте мету, завдання, зміст морального виховання дітей дошкільного віку. Розкрийте механізм морального становлення особистості.

42. Схарактеризуйте методи та форми морального виховання дошкільників.

43. Схарактеризуйте методи формування моральної поведінки дітей дошкільного віку.

44. Схарактеризуйте методи формування моральної свідомості дітей дошкільного віку.

45. Схарактеризуйте методи стимулювання моральних почуттів і мотивів поведінки дітей дошкільного віку.

46. Схарактеризуйте засоби морального розвитку і виховання дошкільників.

47. Розкрийте основні напрями патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

48. Визначте мету, завдання, зміст трудового виховання дітей дошкільного віку. Розкрийте умови виховання дошкільників у праці.

49. Розкрийте особливості трудової діяльності дітей дошкільного віку. Схарактеризуйте види праці дітей.

50. Схарактеризуйте засоби та методи трудового виховання дошкільників.

51. Схарактеризуйте форми організації трудової діяльності дошкільників.

52. Визначте мету, завдання, зміст естетичного виховання дітей дошкільного віку. Розкрийте умови естетичного виховання дітей дошкільного віку.

53. Схарактеризуйте засоби естетичного розвитку і виховання дошкільників.

54. Схарактеризуйте методи і форми естетичного виховання дошкільників.

55. Розкрийте, в чому заключається наступність в освітній роботі закладу дошкільної освіти і школи.

56. Розкрийте структуру і показники готовності дитини до навчання у школі. Проаналізуйте дослідження проблеми у працях вітчизняних та зарубіжних педагогів і психологів.

57. Схарактеризуйте чинники, що зумовлюють адаптацію дитини до шкільного навчання. Визначте роль у цьому процесі батьків і закладу дошкільної освіти.

58. Визначте роль сім'ї у вихованні дітей на сучасному етапі розвитку України. Розкрийте особливості сімейного виховання дошкільників.

59. Схарактеризуйте форми і методи взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї.

60. Розкрийте актуальні проблеми сучасної дошкільної педагогіки.

Список рекомендованої літератури

«Загальна педагогіка»

Основна література

1. Вишневецький О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посібник. Київ: Знання, 2018. 566 с.

2. Гурський В. А. Педагогіка: навч. посібник. Кам'янець-Подільський: Медобори, 2015. 2018 с.

3. Євсюков О. Ф., Чупахін С. А. Загальна педагогіка: навч. посібник. Харків: ХНАУ, 2020. 150 с.

4. Зайченко І. В. Педагогіка: підручник. Київ: Видавництво «Ліра-К», 2016. 608 с.

5. Педагогіка: баз. підручник для студ. вищ. навч. закладів / за ред. І. Ф. Прокопенка. Харків: Фоліо, 2015. 572 с.

6. Шевчук С. С., Кулішов В. С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

7. Пальчевський С. С. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Каравелла, 2017. 576 с.

Допоміжна література

1. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: «Академія», 2015. 576 с.

2. Гончаренко С. У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення. Рівне: Волинські обереги, 2014. 192 с.

3. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Рівне: Волин. обереги, 2015. 519 с.

4. Енциклопедія освіти. / ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

5. Гончаренко С. У. Демократизація освіти. Енциклопедія освіти. АПН України / голов. ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. С. 167–168.

6. Кузьмінський А. І. Педагогіка: підручник. Київ: Знання-Прес, 2013. 418 с.

7. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання : Навчальний посібник. Харків: «ОВС», 2012. 400 с.

8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник. Київ: Вища школа. 2015. 607 с.

9. Омеляненко С. В. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Знання, 2018. 391 с.

10. Пехота О. М. Освітні технології. Київ: «А.С.К.», 2014. 256 с.

11. Постоян Т. Г., Новитська І. В. Дослідження стану попередження та протидії булінгу в умовах закладу освіти: практичний аспект. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова, серія «Педагогічні науки: реалії та перспективи»*, 2019. № 71. С.127–132.

12. Рудницька О. П. Педагогіка: навч. посібник. Тернопіль: Богдан, 2015. 360 с.

13. Фіцула М. М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів Тернопіль: «Навчальна книга – Богдан», 2018. 192 с.
14. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Либідь, 2016. 560 с.
15. Якса Н. В. Основи педагогічних знань. Київ: Знання, 2017. 358 с.
16. Як написати успішне есе: Методичні рекомендації до написання есе / Укл. Шендеровський К. С. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=46>

«Дошкільна педагогіка»

Основна література

1. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкільця: навч. посібник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. 374 с.
2. Оформлення та написання курсової роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 012 «Дошкільна освіта»: методичні рекомендації / уклад. Листопад О. А., Кудрявцева О. А., Мардарова І. К., Візнюк В. В. та ін. Одеса: Університет Ушинського, 2021. 50 с.
3. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
4. Поніманська Т. І., Дичківська І. М. Дошкільна педагогіка. Практикум: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. 352 с.
5. Сікорський П. І. Нова педагогіка. Львів: Львівська політехніка, 2021. 540 с.
6. Шулигіна Р. А. Педагогіка: навч.-метод. посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 144 с.

Допоміжна література

1. Безрукова М. М. Експрес-підготовка до школи. Київ: Перо, 2019. 192 с.
2. Бердникова Ю. Здорове маля. Тернопіль: Підручники і посібники, 2018. 128 с.

3. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 256 с.
4. Бакай С. Ю. Комплекс матеріалів для занять англійською мовою. Англійські пісні для малят 5–6 років: метод. посіб. Харків: Ранок, 2013. 72 с.
5. Беленька Г. В. Природничі науки в казках, запитаннях, завданнях, дослідях: наук.-метод. посіб. Київ: Шкільний світ, 2014. 128 с.
6. Беленька Г. В. Ознайомлення дошкільників зі складними явищами навколишнього світу. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 2. С. 42–49.
7. Беленька Г. В. Кольорове намисто: навч.-метод. посіб. Київ: Сім кольорів, 2014. 76 с.
8. Беленька Г. В. Віконечко в природу: метод. посіб. Київ: Сім кольорів, 2014. 56 с.
9. Беленька Г. В. Дитина в довкіллі: метод. посіб. Київ: Сім кольорів, 2014. 56 с.
10. Богущ А. М., Гавриш Н. В. Вчимося розповідати: складання розповідей за серією сюжетних картин на основі літературних текстів: навч.-метод. пос. + 18 карток. Київ: Вид-во МЦФЕР, 2013. 357 с.
11. Борщ Р. М. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості». Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
12. Верица С. Будьте гарними батьками. Харків: Основа, 2019. 95 с.
13. Дитина: освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. Проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін.; наук. ред. Г. В. Беленька. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка. 2020. 440 с.
14. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академія, 2014. 337 с.

15. Жебровський Б. М. Пренатальна та перинатальна педагогіка. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 80 с.
16. Зюлковський А. Легкі відповіді на важкі запитання дітей / Пер. з польської Т. Різун. Львів: Свічадо, 2018. 120 с.
17. Іова В. Ю. Інноваційні методи виховання. Кам'янець-Подільський: САО, 2013. 272 с.
18. Корольова Т. Казкарік. Київ: Казка, 2019. 150 с.
19. Марінушкіна О. Е. Родинна та обдарована дитина. Харків: Основа, 2018. 191 с.
20. Малахова Л. Запрошуємо на виставу. Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. 96 с.
21. Наварецткий Д. Морфофункціональний та психічний розвиток дітей першого року життя. Черкаси: Відлуння-Плюс, 2016. 164 с.
22. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / за наук. ред. Т. О. Піроженко. Київ: Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
23. Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку «Освіта і піклування» / В. А. Воронов, К. В. Ковальчук, Н. В. Піканова, О. Д. Рейпольська та ін. Київ: ФОП В. Б. Ференець. 2021. 130 с.
24. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / кер. О. І. Білан. Тернопіль: Мандоївець, 2017. 256 с.
25. Пістун Т. В. Свою Україну любіть. Тернопіль: Богдан, 2018. 176 с.
26. Сейфер С. Вирішення щоденних проблем: настільна книга для вихователів. Львів: Вид. дім Панорама, 2015. 200 с.
27. Чуб Н. В. Чомучка для батьків. Харків: Основа, 2018. 159 с.
28. Яничич-Холцер Є. 101 спосіб показати дитині, що ви її любите. Харків: Основа, 2014. 63 с.

29. Я у світі: Програма розвитку дитини від народження до шести років / О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова та ін.; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна». 2019. 488 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Бібліотека Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>.

2. Електронний архів (репозитарій) Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua>.

3. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>.

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <http://nrat.ukrintei.ua>.

6. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://odnb.odessa.ua>.

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

Факультет дошкільної педагогіки та психології
Кафедра дошкільної педагогіки

ТВІР-ЕСЕ

з навчальної дисципліни «Загальна та дошкільна педагогіка»
на тему:

ЯКЩОБ НАВЧАННЯ БУЛО БЕЗОЦІНКОВИМ ...

Виконала студентка групи ДОБ -1.1 (д):
Василько Галина Семенівна
спеціальність 012 «Дошкільна освіта»

Перевірила :
канд. пед.наук, доцент
Кудрявцева Олена Альбертівна

Оцінка _____

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

Факультет дошкільної педагогіки та психології
Кафедра дошкільної педагогіки

ДОПОВІДЬ

з навчальної дисципліни «Загальна та дошкільна педагогіка»
на тему:

УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ОРГАНІЗАЦІЇ ІГОР-
ДРАМАТИЗАЦІЙ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У
СУЧАСНОМУ ЗДО

Виконала студентка групи ДОБ -1.1 (д):
Василько Галина Семенівна
спеціальність 012 «Дошкільна освіта»

Перевірила :
канд. пед.наук, доцент
Кудрявцева Олена Альбертівна

Оцінка _____

Навчальне видання

Кудрявцева Олена Альбертівна
Листопад Олексій Анатолійович
Мардарова Ірина Костянтинівна

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ, ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ
РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА
ТА ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА»**

**Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за
спеціальністю 012 «Дошкільна освіта»**

Методичні рекомендації

Підп. до друку 26.04.2024. Формат 60x90/16. Папір офсетний.

Гарн. «Times» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 3,21

Наклад 100 пр.

Університет Ушинського